

REFERAT

Løpenr.: 49441/19
Saknr.: 13/2094-131
Ark.nr.: L00SAKSARKIV
Saksbeh...: Anne Øvrejorde Rødven
Dato: 29.08.2019

GJELDER:

Referat regionalt planforum 29.8.2019.

MØTESTED: Fylkeshuset i Tromsø, Strandveien 13, fylkesrådssalen i 5. etasje

DATO: 29.8.2019

VARIGHET: 1015-1445

Til stede på møtet:

Björg Kippersund, planavd. Troms fylkeskommune, (møteleder)	Fra Tromsø kommune (sak 1):
Anne Øvrejorde Rødven, planavd. Troms fylkeskommune (referent)	Jacqueline Randles
Oddvar Brenna, fagkoordinator areal, Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Tone Hammer
Lone Høgda, Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Rigmor Tonstad
Ola Aronsen, Fylkesmannen i Troms og Finnmark (sak 1)	Heidi Bjøru
Øyvind Strømseth, Statens vegvesen (sak 1)	Magnus S Kristiansen
Linda Normann Knutsen, Statens vegvesen (sak 1)	Else Karlstrøm Minde
Randi Ødegård, kulturminnevern, Troms fylkeskommune (sak 1)	
Martha Stalsberg, samferdsel og klima, Troms fylkeskommune	
Eivind Høstmark Borge, friluftsliv, Troms fylkeskommune	
Cecilie Sundberg, bygningsvern, Troms fylkeskommune (sak 1)	Fra Karlsøy kommune (sak 2):
Hans Christian Rønningen, Fylkesmannen i Troms og Finnmark	ordfører Mona Pedersen
Iris Jæger, Fylkesmannen i Troms og Finnmark (sak 1)	rådmann Leif Hovden
Margareth Wegner Sundfør, plan/samferdsel, Troms fylkeskommune (sak 1)	nærings- og samfunnsutviklingssjef Jan-Hugo Sørensen.
Bjørn Arne Karlsen, Fylkesmannen i Troms og Finnmark (sak 1)	avdelingsleder Plan og utvikling May-Jorunn Corneliussen
Geir Bye, samferdsel, Troms fylkeskommune (sak 1)	Kommuneplanlegger Christina S. Joakimsen
Ingrid Johanna Verbaan, NVE	

Sakliste:

Sak 1. Tromsø kommune – kommunedelplan for Tromsø sentrum

Sak 2 Karlsøy kommune – kommuneplanens arealdel

Vedlegg 1: Innspill til sak 1 fra klimarådgiver, Troms fylkeskommune.

Vedlegg 2: Innspill fra Husbanken og Fylkesmannen i forhold til bolig.

Vedlegg 3: Innspill fra Forsvarsbygg til sak 2.

Vedlegg 4: Innspill fra direktoratet for mineralforvaltning til sak 2.

Sak 1. Tromsø kommune – kommunedelplan for Tromsø sentrum

Kommunedelplan for Tromsø sentrum går inn i en produksjonsfase etter en periode med intensiv utredning, medvirkning og intern konsultasjon. Perioden frem til jul 2019 brukes til sammenstilling av et endelig planforslag som skal legges ut på offentlig ettersyn innen utgangen av 2019. Byplan ber om innspill til en rekke temaer i forkant av det endelige planforslaget jfr. forventningsnotat.

Jacqueline Randles, Heidi Bjøru og Tone Hammer presenterte planarbeidet (se presentasjon)

Innspill:

1. Arealbruk

- Utfordringer med områder for barn i byen, må tenke nytt. Kommunen har fått midler til «barn i by». Hvilke resultater? For å unngå små, ikke optimale lekeplasser, må en tenke annerledes. Må tenke på alle barn, fra 0-18. Fylkesmannen er åpen for å tenke flerbruk, og å tenke annerledes. Frikjøpsordning fra lekeplasskrav, vil være i strid med Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge. Fylkesmannen vil gjerne ha eget møte for diskusjon om barn i byen
- Temakart grøntareal, bør forankres gjennom bestemmelser

2. Byform og estetikk.

- Flott at kommunen vil styre byutviklingen. Hovedgrepet er godt.
- Kulturminnevernet/Troms fylkeskommune har gjerne særmerter om temaet.
- Skal det skje en transformasjon må en føre byen tilbake til det en forsøker å bevare.
- Ikke bytt ut enkeltbygninger med moderne bygg. (Grand hotell f eks.)
- Må ha tid nok til en god prosess. Sektormyndigheter vil gjerne ha ting før offentlig ettersyn.
- Trekk byggesak inn i arbeidet med sentrumsplanen. Ofte problemer når planen skal gjennomføres i praksis.
- NB-soner er en levende grense. Kan justeres i samråd med Riksantikvaren.
- Klarer dere å løfte Tromsø som den unike verdensarvbyen, blir den så attraktiv at mye vil løse seg selv. Trenger ingen nye fancy prosjekter for å gjøre byen attraktiv!
- Se ting i sammenheng, vær forsiktig med soneplanlegging.
- Angående transformasjonsområder. Er det sagt noe om hvor mye bolig en skal ha i byen, hva overlates til prosjekt og hva sies i planen om volum/utnyttelse?
  - o Tar utgangspunkt i byrom, bystruktur og verneverdig bebyggelse for å se hva og hvor byen kan utvikles. Har ikke landet på hvor konkret en ønsker å være. Må si noe om høyhus, politikerne har bestilt en høyhusstrategi. Mønster, beliggenhet, forhold til kaipromenade må vurderes. Mange transformasjonsområder er nært kaia.

3. Byrom og bokvalitet

- Er det aktuelt å transformere fra bygningsstruktur til nye uteområder/byrom?
  - o Utgangspunktet er at byen har en rekke byrom som ikke fungerer i dag, skal fokusere på heving av kvalitet og gjøre disse mer funksjonelle. Sørger for at ny

bebyggelse ikke rammer disse og at ny bebyggelse innehar gode byrom (eks. vervet, kaipromenade). Det er vanskelig å skaffe nye byrom i sentrumskjernen, men mulig i Nordbyen og Sørbyen.

- Universell utforming må ha fokus uansett, avvikssoner er ikke ønskelig. Tek 17 legger opp til løsninger for UU der det er bratt f.eks. med repoer på veien.
- Sørg for de gode linjene fra sentrum opp til marka, og forbindelseslinjer over til Tromsdalen fra knutepunkt.
- Som et eksempel er moloen i Bodø det mest brukte friluftsområdet, og et godt folkehelseiltak, kan vi få tilsvarende områder i Tromsø?
  - o Nytt i denne planen er at pir er tatt inn. Forankret i bestemmelse.
- Hva skjer på Prostneset? Sentrale områder brukt som leiebilparkering?
  - o Privatrettslig avtale..
- Områder som er aktuelle for utvikling bør tas inn i KPD for fysisk aktivitet. Denne utløser tippemidler. Se på delområder i kaikanten. (får ikke midler til hele planen.)

4. Mobilitet

Innspill:

- Et viktig premiss i planen er fjelltunellen. Denne blodåra har fått blodpropp!
- Rundkjøring Hansjordnesbukta, fylles med trafikk fra vervet, Nordbyen, Stakkevollan.
- Må sette av areal til trafikkavvikling og evakuering rundt tunellinnslag. Det samme gjelder tunellinnslaget ved Mack-kvartalet
- Sentrumstangent må kunne ta leddbusser.
- Kollektivfelt i Hansjordnesbukta er problemfylt. Køen havner i Grønnegata,
- Kollektiv/sykkel/gangvei gjennom sentrum er løsninga
- Tromsø brann og redning skal gå utenfor tunellsystemet i rush-tida, effektueres ikke i dag.
- Nullvekst i trafikk er en forutsetning.

Sak 2 Karlsøy kommune – kommuneplanens arealdel

I løpet av våren har kommunen gjennomført en prosess med folkemøter, fått innspill fra aktører, hatt workshop i kommunestyret, sortert og prioritert nye formål i planen – av 232 forslag er ca. 60 tatt med videre. Kommunen skal nå i gang med KU arbeid og ber om innspill til en rekke problemstillinger.

Christina S. Joakimsen presenterte planarbeidet

Innspill

Medvirkning:

- Deltakelse og medvirkning med alle berørte reinbeitedistrikt kan være utfordrende i Karlsøy, sjekk om riktige aktører er involvert. Kan være fordelaktig å be om innspill/vurdering til konkrete kart med forslag til hensynssoner. Kartfesting av flyttevei, her er viktig med dialog for endringer og faktisk bruk. Tiltak i flyttvei gir innsigelse.
- Synliggjør også hvilke og hvorfor enkelte områder ikke er tatt inn i planforslaget.

Boligformål med bestemmelser etter § 11-10 vs spredt bolig i LNFR

Hvor bør grensen gå? Arbeidsgruppa mener det er hensiktsmessig med §11-10 i forbindelse med eiendommer som grenser til hverandre, og spredt bolig i LNFR ved større spredning.

- viktige miljø og samfunnsverdier må tas inn i KU både for enkeltområder og planen som helhet.
- Synliggjør gjennom KU hva som legges til rette for og som er i tråd med Statlige planretningslinjer for bolig, areal og transport, og Statlige planretningslinjer for klima.
- Det er få kommuner som lager bestemmelser etter pbl 11-10. Jo mindre enheter, jo lettere å stille krav. Dette er fornuftig.
  - o Kommunen: Skal legge formål på allerede utbygde enheter. Må fremgå i plankartet og listes opp i tabell. (tilsvarende tranøy)
- På Hansnes er det satt av nye boligområder, men vi savner noe om fortetting av eksisterende områder.
- Samlet virkning av planforslaget må komme frem.
- B16 Gamnes, samtidig som LNFR-spredt bolig?
- N14, råstoffutvinning, Hessfjord, fant ikke igjen i forslaget.
  - o Har gjort en gjennomgang av eksisterende masseuttak i forrige KPA, mål om å oppgradere dette. Legger inn en konkret bestemmelse om avslutning av disse. Litt å rydde opp i.
- Se etter mulighet for å legge inn næringsområde på Gamnes, ikke bare legg opp til boliger med pendlervirksomhet.
  - o WSP gjør en mulighetsstudie for Gamnes og Hansnes. Tenkt å ferdigstilles i løpet av året.
- Det er planlagt et næringsformål i Dåfjord. Hva tenkes om boliger her?
  - o Spredt LNFR bolig. Per i dag ikke kommunalt vann eller avløp men kommunal vei.

- Overvann, er det kartlagt? Er dette et stort problem? Hvordan tenkes dette løst?
  - o Har ikke vært store problemer, men krav om å utrede. Skal kartlegge dette selv (ved hjelp av kart presentert på seminar med NVE).
- Planlegging handler om kommunikasjon, begrunne strategier og ønsker. Kommunen må ha en tydelig arealstrategi som begrunnes. Hvor er det ønskelig å utvikle næring? Hvor skal folk bo? Og hva vil det koste? Arealplanen må synliggjøre problemstillinger, Det kommunale selvstyret forsterkes ved gode begrunnelser.
- LNFR - Spredt bolig må ha bestemmelser om omfang. Lokaliseringskriterier. Kan hende dyrka mark må vike, men vær presis på vurderinger.
- Landbrukets kjerneområder må legges inn som hensynssoner (fr regional plan for landbruk). Potensial for skogbruk må tas inn.

Trafikkforhold

Foreløpig tilbakemelding om hensyn som bør tas med tanke på de nye formålene.

- Hva er status for trafiksikkerhetsplanen (Ikke i planstrategien, ikke rullert.)
- Alle nye områder må være gjenstand for undersøkelsesplikt for geotekniske undersøkelser

Friluftsliv – grønnstruktur vs. LNFR

- Innspill viser at mange har fokus på tilrettelegging og friluftsliv. Flott!
- Det er ikke lov å gi generell tillatelse til tiltak i LNFR i bestemmelsene.
- § 11-7-a) er knyttet til jordbruk, skogbruk /næringsformål
- I KMD's veilederen for KPA, står det at «aktuelle tilretteleggingstiltak for friluftslivet» kan tillates i LNFR, uten at dette er spesifisert nærmere. Vanskelig å få svar på dette fra miljødirektoratet. Friluftsrådgiver hos fylkeskommunen tar gjerne dette spørsmålet videre.
- Å avsette formål knyttet til utfartsparkering er fornuftig.
- Krav om detaljreguleringskrav i utfartsparkering bør vurderes.
- Formål grønnstruktur kan ikke brukes overalt, dette må være tilknyttet boligområder. Bruk samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.
- Hensynssone friluftsliv fra utfartsparkering til målepunkt (gapahuk etc.) med retningslinjer.
- «Bærekraftig besøksforvaltning» er et 5-årig prosjekt i samarbeid med Tromsø. Kanalisere ferdsel etc. og plan for friluftslivets ferdselsårer.
  - o Kommunen ønsker klare bestemmelser for slike tiltak for å unngå skjønnsmessige vurderinger som fører til forskjellsbehandling.

Næringsformål

4 områder avsatt til næringsformål. Kommunen i utgangspunktet fornøyd med disse – bør det settes av noe til fremtidig petroleumsvirksomhet?

- Koble gjerne næring opp mot boliger. Se ting i sammenheng (SBAT).

Fritids- og turistformål

Økende grad av friluftsliv og turisme i kommunen. Mye er ikke regulert – hvor bør grensen ligge for regulering. Bør alt av tiltak kreve reguleringsplan, uavhengig av størrelse?

Kommunen må vurdere ønsket utvikling samt fremtidig bruk. Hvor troverdig er slike prosjekt og evt. hva gjøres med området om prosjektet endres (f.eks. utleiehytter som blir fritidsboliger)?

Strandsone

- Kommuner oppfordres om å differensiere strandsonen og strandsoneforvaltninga. Markere 100-meters sone, eller i prinsippet forbudt. Kan ta inn hensynssone. Må vurdere hvordan området brukes i dag. Ta inn i KPD for friluftsliv (utløser tippemidler).
- Er det noen områder som ikke utbygging er ønskelig og som er spesielt attraktive for allmenheten?? Ta utgptk i dette.
  - o Fysisk aktivitetsplan utarbeides parallelt, statlig sikrede friluftsområder vurderes der.

Annet:

- Kystsoneplan rulleres i egen prosess. Må se i sammenheng.
- Godt arbeid så langt, fint at ordfører er med.
- Vektlegger det kommunale selvstyret, men opptatt av kommunens helhetlige vurderinger
- Sammenheng i plandokumentene som gjør det lett å navigere er viktig.

Velkommen tilbake til planforum, gjerne i god tid før høring av planforslag!

Vedlegg 1: Innspill til sak 1 fra klimarådgiver, Troms fylkeskommune

Sitat fra forventningsnotat 29.08.19 «*Planen skal videreutvikle Tromsø som arktisk hovedstad skal fremme et kompakt og attraktivt bysentrum for byens innbyggere, næringsliv og besøkende. Planen skal legge til rette for økt boligbygging, fortetting og transformasjon med ivaretagelse av klimatiske utfordringer i byens rom og gater.*».

Statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging kapittel 3 sier at : *planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomiske effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.*

Spørsmål som vi antar stilles når kommunen går inn for økt boligbygging og fortetting i sentrum, er hvor ligger de store arbeidsplassene og hvor kommer veksten i næringslivet? Etter at kommunen vedtok å regulere for kjøpesenter på K1 og Jekta, er svært mange forretninger og derav arbeidsplasser, flyttet ut fra sentrum. Det er i dag merkbart mange ledige kontor/forretningslokaler både i Storgata, Veitasenteret og på det nyetablerte Prostneset «kjøpesenter» for å nevne noe.

De store arbeidsplassene som universitetet, sykehus, og flere store næringsaktører er i dag etablert i Breivika og langs Stakkvollvegen. Har kommunen kartlagt behovet for å etablere mer næring/kontor- og forretningslokaler i byen ? Hva viser denne kartlegginga?

Forutsatt at man ikke bare bygger små leiligheter for en homogen gruppe, men at man planlegger for et sentrum som er tilrettelagt for alle, er neste spørsmål, hvor ligger skolene og barnehagene med kapasitet? for ivareta barns sikkerhet, vil kommunen måtte ta ansvar for å etablere svært mange gang/sykkelveger før man kan si at det er trygge skoleveger fra sentrum og for eksempel til Prestvannet eller til lærerskolen på Mellomvegen. Nærhet til skole og trygg skoleveg er en forutsetning for bærekraftig fortetting. Barnehage i nærmiljøet vil også være viktig for å unngå unødig bilkjøring.

Det bør videre analyseres hva en fortetting av ønsket format vil medføre av trafikkøkning inn/ut av byen. Skal fortettinga være bærekraftig må trafikkavviklinga være effektiv og man må tilrettelegge for gående, syklende og kollektiv. Areal til dette må også sikres i en sentrumsplan.

Vennlig hilsen

Martha Kårevik Stalsberg

Rådgiver klima
SAMF plan og utredning
Troms fylkeskommune

Telefon: +47 77 78 81 65

www.tromsfylke.no

Vedlegg 2: Innspill fra Husbanken og Fylkesmannen i forhold til bolig:

1) Sak «Tromsø kommune - kommunedelplan for Tromsø sentrum»

Ut fra forventningsnotat, saksfremlegg og planprogram forstår Husbanken det slik at revideringen av kommunedelplan for Tromsø sentrum er i henhold til kommuneplanens samfunnsdel (2015-2026), og boligpolitisk handlingsplan «Nok og riktige boliger, på rett sted» (2015-2018).

(Vi gav tilskudd til utarbeidelse av bphp og en av prosjektlederne for sentrumsplanen var prosjektleder da bphp ble utarbeidet).

Kommunen planlegger for en bærekraftig byutvikling som har til mål å fortette byen rundt sentrale kommunikasjonsknutepunkter. Fortettingsstrategien er i samsvar med nevnte planer og Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

I henhold til Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 legger regjeringen vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- . Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- . Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- . Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- . Å skape et trygt samfunn for alle

Det er et eget kapittel om bærekraft (kap. 3.3 s. 8) i planprogrammet. Fortetting er et ledd i en bærekraftig utvikling, men kommunen ønsker også å planlegge for et sosialt bærekraftig sentrum, bla. ved å integrere aldersboliger og øvrige botilbud i sentrum (kap. 3.3.3).

Innspill:

Det er regjeringens mål at flest mulig er selvhjulpne i eget hjem, noe som bla. innebærer at boliger må tilrettelegges for en aldrende befolkning. Egnede og tilgjengelige boliger gjør det lettere å klare seg selv, det legger til rette for hjemmetjenester dersom det blir nødvendig, og bidrar til å avlaste omsorgssektoren. Kommunen har kunnskap om boligbehovet generelt og til vanskeligstilte spesielt, så dersom sentrum skal ha et differensiert boligtilbud som svarer til innbyggernes behov, er det viktig at denne kunnskapen legges til grunn.

Innspill:

Sosioøkonomiske hensyn tilsier at det utvikles steder og boliger med bokvalitet, størrelser og et prisspenn som gir et mangfold i boligtilbudet. Bolig for alle er derfor en viktig del av den sosiale bærekraften i byutvikling, og innebærer at også vanskeligstilte, barnefamilier og andre med «vanlige inntekter» sikres muligheten til å bo i en klimavennlig by- og tettstedsstruktur. Når kommunen regulerer for et differensiert boligtilbud, øker også muligheten for å finne egnede boliger til vanskeligstilte i det ordinære boligmarkedet.

For å sikre at vanskeligstilte/personer med svak økonomi også får tilgang til å bo i sentrum, kan kommunen bla. kjøpe seg inn i ulike prosjekter eller jobbe for private utleieboliger med rett til kommunal tilvising eller tildeling.

FM om pbl:

§11- 9 punkt 5 for å sikre fordeling av differensierte boligtyper, blant annet ved å sette krav om andel boliger med livsløpsstandard/universell utforming eller tilpasset ulike aldersgrupper i de forskjellige utbyggingsområdene.

Alternativt kan dere ha en bestemmelse i forbindelse med plankrav til reguleringsplaner. Plan-

og bygningsloven §12-7 nr. 5 gir hjemmel til å stille krav til antall boliger i et område, største og minste boligstørrelse, og nærmere krav til tilgjengelighet og boligens utforming der det er hensiktsmessig for spesielle behov. Hensikten med denne bestemmelsen er blant annet å styrke reguleringsplanen som boligpolitisk styringsverktøy. Dette innebærer at boligpolitisk/boligsosial plan må være tema på oppstartsmøter.

En gjennomgang av dokumentene viser at kommunen tar boligsosiale hensyn i revideringen av kommunedelplan for Tromsø sentrum

- . Boliger i sentrum er en klart uttalt ambisjon, men kommunen har et bevisst forhold til temaet og peker på viktige problemstillinger som må avklares
  - o utfordringer knyttet til tekniske krav til bolig som er vanskelig å praktisere i sentrum, bla. i forhold til lekeplasskrav, krav til uteoppholdsarealer og hvor bolig kan og bør lokaliseres
  - o Planarbeidet skal vurdere om det skal settes ytterligere mål for boligbygging og hva som er det relevante området. Dagens sentrumsplan tillater i stor grad boliger i sentrum. Planlagte boligprosjekter i sentrumsnærhet (Nordbyen etc.). Skal drøfte om dagens system med funksjonsblanding skal videreføres. Dette ses opp mot gode bokvaliteter og krav til fellesarealer. Boliger i sentrum (kap. 5.4)
- . Bolig er med andre ord et tema som skal utredes. Bla. livsløpsboliger og sosial boligbygging samt tilvisningsrett er egne punkter.
- . Folkehelse er et tema som skal utredes. Her er bomiljø et punkt.
- . Ved revisjonen rettes et særlig fokus på barn og unge. Tas sikte på å utarbeide egen delrapport om temaet. Barn og unge i sentrum (kap. 5.3)
- . Det skal utarbeides kunnskapsgrunnlag bla. om framskriving
- . Tilgjengelighet for alle skal ivaretas i henhold til planprogrammet

2) Sak «Karlsøy kommune - kommuneplanens arealdel»

Ut fra forventningsnotat, saksfremlegg og planprogram forstår Husbanken det slik at kommuneplanens arealdel ivaretar boligsosiale mål fra kommuneplanens samfunnsdel (2017-2030). Kommunen har også Boligplan (2015-2019).

Kommunen tenker fortetting rundt kommunesentrene, noe som er i tråd med Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

Husbanken deltok i planforum 8. november 2018 og gav innspill angående:

- . Differensiert boligmasse
- . Utbyggingsavtaler bla. i forhold til demografiske utfordringer (kommunens eget behov; ha fortrinnsrett til å kjøpe en andel av boligene til markedspris)
- . Uformelle møteplasser
- . Bo- og oppfølgingstjenester; hva skal lokaliseres hvor

Av planprogrammet (vedtatt 11.04.2019) framgår at kommunen har tatt boligsosiale hensyn i arealplanleggingen.

- . Arealstrategi for boligstruktur (s. 11)
  - o Det skal legges til rette for en variert boligsammensetning for alle aldersgrupper
  - o Ved regulering av boligområder skal det stilles krav til varierte boligtyper og størrelser
  - o Planer og utbyggingsavtaler skal brukes aktivt for å legge til rette for en variert boligsammensetning
- . Arealstrategi for møteplasser (s. 11)
- . Arealstrategi for universell utforming

FM om pbl:

§11- 9 punkt 5 for å sikre fordeling av differensierte boligtyper, blant annet ved å sette krav om andel boliger med livsløpsstandard/universell utforming eller tilpasset ulike aldersgrupper i de forskjellige utbyggingsområdene.

Alternativt kan dere ha en bestemmelse i forbindelse med plankrav til reguleringsplaner. Plan- og bygningsloven §12-7 nr. 5 gir hjemmel til å stille krav til antall boliger i et område, største og minste boligstørrelse, og nærmere krav til tilgjengelighet og boligens utforming der det er hensiktsmessig for spesielle behov. Hensikten med denne bestemmelsen er blant annet å styrke reguleringsplanen som boligpolitisk styringsverktøy. Dette innebærer at boligpolitisk/boligsosial plan må være tema på oppstartsmøter.

Med vennlig hilsen

Lone Alien Høgda
seniorrådgiver plan

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Telefon: 77 64 21 36

Mobil:

E-post: fmtrlah@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/tf

Vedlegg 3: Innspill fra Forsvarsbygg til sak 2.

Hei

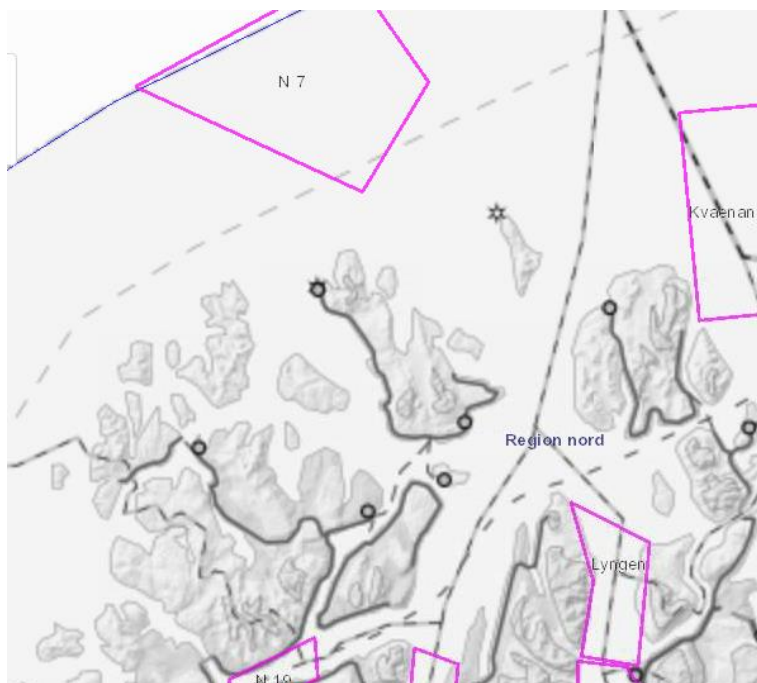
Vi har dessverre ikke anledning til å stille i planforum på torsdag.

Vi har ikke andre innspill til torsdag enn å minne om at det i Karlsøy kommunes sjøarealer er 2 deler av Forsvarets skyte- og øvingsfelt.

Jeg har ikke funnet forslag til nytt plankart (arealdelen) og kunne derfor ikke sjekke ut om disse feltene allerede er lagt inn med hensynssone i KPA.

Dette er ønskelig fra vår side.

Fint hvis dette kan formidles i møtet.

Venleg helsing

Kari Olrich Sørebo
Seniorarkitekt arealplan
Eiendomsforvaltning

Forsvarsbygg

Mobil: +47 99 15 33 16
E-post: kari.olrich.sorebo@forsvarsbygg.no
Internett: www.forsvarsbygg.no

Besøksadresse: Haakonsvern orlogsstasjon
Postadresse: 5886 Bergen
Sentralbord: 55 50 20 00

Vedlegg 4. Innspill fra direktoratet for mineralforvaltning til sak 2.

Hei!

Her kommer et skriftlig innspill til sak: **Karlsøy kommune – kommuneplanens arealdel**

Viser til vår uttalelse til planprogrammet, samt korrespondanse mellom DMF og kommunen vedrørende mineralressurser i utforming av arealplanen.

DMF ser positivt på at planprogrammet trekker fram tilgjengelighet til gode mineralforekomster som et av flere fokusområder i sammenheng med bærekraftig areal- og samfunnsutvikling, men vi savner handlingsplaner for hvordan kommunen skal ivareta dette. Vi viser til de råd og forventninger vi tidligere i planprosessen har formidlet, og etterspør om de hensyn vi har skissert og de virkemidler vi har foreslått er benyttet i planleggingen.

Vi minner om at gode mineralressurser er en knapphetsressurs og kan bare tas ut der den forekommer naturlig. Karlsøy kommune har flere registrerte forekomster av grus og pukk, men har pr. i dag ikke masseuttak i drift. Kommunen bør derfor se nytten av å prioritere å skaffe seg oversikt over behovet for byggeråstoff den neste planperioden, og se på muligheter for tilgang både innenfor kommunen og regionalt. DMF kan heller ikke se at planprogrammet legger til rette for å bruke hensynssone for mineralressurser. En slik hensynssone er et effektivt verktøy for å synliggjøre forekomster og mulige uttak, slik at arealplanleggingen for øvrig kan ta hensyn til dette, og for å sikre at gode mineralressurser ikke bygges ned.

Med vennlig hilsen

Åshild Grønlien Østmoe
seniorrådgiver

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Postboks 3021 Lade, N-7441 Trondheim
BESØKSADRESSE Leiv Eirikssons vei 39, N-7040 Trondheim
SENTRALBORD +47 73 90 46 00
MOBIL +47 45 40 46 31
E-POST post@dirmin.no, **DIREKTE** ashild.ostmoe@dirmin.no
WEB www.dirmin.no